KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 20.11.2007
KOM(2007) 724 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Jednolity rynek Europy XXI wieku

{KOM(2007) 725 wersja ostateczna}
{SEK(2007) 1517}
{SEK(2007) 1518}
{SEK(2007) 1519}
{SEK(2007) 1520}
{SEK(2007) 1521}

SPIS TREŚCI

1. Wstęp ... 3
2. Wykorzystywanie możliwości dla dobra obywateli ... 5
2.1. Wzmocnienie pozycji konsumentów i MŚP ... 5
2.2. Zapewnienie Europie korzyści z globalizacji ... 8
2.3. Nowe granice: wiedza i innowacje ... 9
2.4. Wymiar społeczny, środowiskowy i wymiar spójności ... 11
3. Osiąganie efektów ... 13
3.1. Jednolity Rynek bardziej oparty na danych i nastawiony na efekty ... 13
3.2. Rynek bardziej ukierunkowany i skuteczniej egzekwowany ... 14
3.3. Rynek bardziej zdecentralizowany i oparty na powiązaniach sieciowych ... 15
3.4. Rynek bardziej dostępny i lepiej prezentowany ... 15
4. Wnioski ... 16

1. WSTĘP

Jednolity rynek to filar Unii Europejskiej. Dzięki niemu swobodny przepływ osób, towarów, usług i kapitału stał się rzeczywistością, przynoszącą rzeczywiste korzyści Europejczykom[1]. Przyczynia się do tworzenia miejsc pracy i stymuluje wzrost gospodarczy. Dzięki niemu Europejczycy mogą mieszkać, pracować, studiować i przejść na emeryturę w innym kraju – na przykład półtora miliona studentów uczestniczących w programie Erasmus skorzystało z unijnej mobilności. Jednolity rynek przyniósł konsumentom szerszy wybór towarów i usług po niższych cenach, stymulując wyższą jakość i większe bezpieczeństwo. Dzięki niemu powstał wspólny zbiór przepisów dla podmiotów gospodarczych, które uzyskały również dostęp do rynku liczącego 500 milionów konsumentów. Jednolity rynek ma zasadnicze znaczenie dla sprawnego funkcjonowania europejskiej polityki gospodarczej i monetarnej; posłużył jako mocna podstawa do wprowadzenia euro. Tworząc nowe możliwości, zapewniając poszanowanie praw socjalnych i propagowanie wysokich standardów w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska, rozszerzony jednolity rynek spowodował, że społeczeństwo Europy stało się bardziej otwarte, bardziej różnorodne i bardziej konkurencyjne.

Pomimo tych osiągnięć potencjał jednolitego rynku nadal nie jest w pełni wykorzystywany, należy również dostosować go do nowych realiów. W lutym 2007 r. Komisja nakreśliła wizję jednolitego rynku XXI wieku – rynku silnego, innowacyjnego i konkurencyjnego, wykorzystującego w maksymalnym stopniu potencjał sektora usług i przynoszącego konsumentom i przedsiębiorcom bezpośrednie korzyści, umożliwiającego Europie lepsze reagowanie na globalizację i jej kształtowanie.[2]

Niniejszy przegląd stanowi przełożenie tej wizji na działanie. Jednolity rynek opierać się będzie na istniejących solidnych podstawach, a jednocześnie będzie nastawiony na reagowanie na nowe wyzwania – globalizację, szybkie tempo innowacji i zmian, zmieniające się realia społeczne i środowiskowe. W większej i bardziej zróżnicowanej UE jednolity rynek musi:

- **przynosić lepsze efekty obywatelom, konsumentom i MŚP:** jednolity rynek musi zapewniać lepsze reagowanie na oczekiwania i obawy obywateli. Musi nadal przynosić obywatelom korzyści w postaci niższych cen, jakości, różnorodności, przystępności cenowej i bezpieczeństwa towarów i usług. Musi sprzyjać powstawaniu odpowiednich warunków dla małych i średnich przedsiębiorstw;

- **lepiej wykorzystywać zjawisko globalizacji**: jednolity rynek stanowi potężną dźwignię umożliwiającą Europejczykom osiągnięcie korzyści z globalizacji. Należy maksymalizować jego potencjał jako platformy umożliwiającej przedsiębiorstwom wchodzenie na rynki światowe, jako atrakcyjnej lokalizacji dla inwestorów oraz jako światowego lidera w ustanawianiu poziomów odniesienia dla przepisów i standardów;

- **otwierać nowe granice wiedzy i innowacji**: jednolity rynek musi lepiej promować towary i usługi opierające się na wiedzy i technologii jako motory przyszłego wzrostu;

---

[1] Dokument roboczy służb Komisji opublikowany wraz z niniejszym sprawozdaniem przywołuje osiągnięcia jednolitego rynku.

[2] KOM(2007) 60 z dnia 21 lutego 2007 r.

- **mieć silny wymiar społeczny i środowiskowy**: polityka jednolitego rynku musi w pełni uwzględniać społeczne i środowiskowe następstwa otwarcia rynku, muszą także jej towarzyszyć środki umożliwiające wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z nowych możliwości.

Wszystko to wymaga nowych metod pracy i wykorzystania zestawu zróżnicowanych instrumentów. Skoncentrowano wysiłki na usuwaniu przeszkód w działalności transgranicznej, głównie poprzez środki prawne. Obecnie należy starać się rozwinąć zestaw bardziej zróżnicowanych narzędzi oraz podejście bardziej ukierunkowane na skutki – zapewnić bardziej efektywne działanie rynku w obszarach, w których można osiągnąć najlepsze rezultaty w zakresie korzyści dla konsumentów, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Zgodnie z celami europejskiej inicjatywy na rzecz stanowienia lepszego prawa więcej uwagi poświęci się wdrażaniu i egzekwowaniu prawa, dalszemu wzmocnieniu oceny skutków oraz konsultacjom z zainteresowanymi osobami, uproszczeniu w miarę możliwości istniejącego prawodawstwa, eliminowaniu zbędnej biurokracji oraz poddawaniu strategii politycznych i regulacji prawnych systematycznej ocenie. Działania z tym związane wymagają zaangażowania znacznie wykraczającego poza „Brukselę" – w większej, bardziej zróżnicowanej UE warunkiem sukcesu jest partnerstwo z państwami członkowskimi i udział szerszego kręgu zainteresowanych osób.

Jednolity rynek stanowi podstawę szeregu strategii politycznych UE. Wprowadzenie euro na przełomie wieku i jego przyjmowanie przez coraz większą liczbę państw członkowskich wzmacnia interakcje pomiędzy jednolitym rynkiem a Europejską Unią Walutową. Euro okazało się fundamentem stabilności i motorem procesu tworzenia jednolitego rynku, który przyniósł korzyści gospodarce całej UE, nie tylko strefie euro. Jako potężny katalizator wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, jednolity rynek ma kluczowe znaczenie dla realizacji zadań priorytetowych strategii lizbońskiej. Niniejszy przegląd należy uwzględnić na następnym etapie realizacji strategii, dla którego Komisja przedstawi wnioski w grudniu 2007 r. Jednolity rynek idzie także w parze z polityką społeczną i polityką w dziedzinie ochrony środowiska, przyczyniając się do osiągania celów w zakresie zrównoważonego rozwoju.

W ramach przeglądu określono nowe podejście do jednolitego rynku. Nie zawiera on klasycznie rozumianego programu działań legislacyjnych, jego celem jest raczej promowanie elastyczności i zdolności dostosowawczych, przy jednoczesnym zachowaniu pewności prawnej i regulacyjnej, niezbędnej do utrzymania prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku. Sposób dokonania tego opisano pokrótce poniżej, przedstawiono również przykładowe działania. Bardziej szczegółowy opis działań zawarto w dokumentach uzupełniających przegląd, dotyczących monitorowania rynku, instrumentów jednolitego rynku oraz instrumentów handlu. Dokument uzupełniający w sprawie detalicznych usług finansowych ilustruje bardziej szczegółowo przyszłe zastosowanie wspomnianego podejścia w tym istotnym sektorze. Przegląd uzupełniono również koncepcją dotyczącą sposobu promowania możliwości, dostępu i solidarności w Europie XXI w., przedstawioną równocześnie z przeglądem oraz z dokumentem na temat usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Dokumenty te, wraz z podsumowaniem osiągnięć jednolitego rynku, składają się na „pakiet przeglądowy". Stanowią one ważny element odpowiedzi Komisji na wyzwania związane z globalizacją, zatytułowanej „Interes Europy – sukces w erze globalizacji"[3], przedstawionej na nieformalnym szczycie Rady Europejskiej w październiku 2007 r.

---

[3] KOM(2007)581 z dnia 3 października 2007 r.

2. WYKORZYSTYWANIE MOŻLIWOŚCI DLA DOBRA OBYWATELI

2.1. Wzmocnienie pozycji konsumentów i MŚP

Jednolity rynek musi przynosić lepsze efekty i konkretne korzyści dla konsumentów i MŚP, a także odpowiedzi na ich oczekiwania i obawy. Konsumenci muszą być pewni siebie i czuć się silniejsi, by móc w pełni korzystać ze swoich praw. Otwarcie rynku i polityka konsumencka idą w parze. Dzisiaj konsumenci mogą robić zakupy w innych krajach UE albo przez Internet i nie muszą się martwić o płacenie cła czy dodatkowego podatku VAT. Korzystają z gwarancji wysokich standardów dotyczących żywności i dóbr konsumpcyjnych. Etykietowanie produktów i żywności, jak również wymagania dotyczące przejrzystości cenowej ułatwiają dokonywanie porównań podczas zakupów. Towary, które nie odpowiadają umowie sprzedaży, można zwrócić; sprzedający musi je wymienić lub naprawić. Istnieje prawodawstwo zakazujące nieuczciwych praktyk handlowych i reklamy wprowadzającej w błąd. Sieć Europejskich Centrów Konsumenckich doradza konsumentom i wspiera ich w przypadku sporów transgranicznych. Ostatnio Komisja zaproponowała utworzenie Karty Konsumenta Energii określającej podstawowe prawa konsumenta w odniesieniu do dostaw energii elektrycznej i gazu. Dobro konsumentów jest także chronione poprzez rygorystyczne egzekwowanie przepisów UE w zakresie konkurencji: zlikwidowano kartele w różnych sektorach, od schodów ruchomych po piwo; zakazano naruszających zasady konkurencji połączeń linii lotniczych; zobowiązano firmy takie, jak Microsoft, Telefonica, Deutsche Telekom i Wanadoo, do zaprzestania nadużywania pozycji dominującej; kontrola pomocy państwa zapewnia prawidłowe wykorzystanie środków publicznych. Wszystko to przyczyniło się do lepszego funkcjonowania i zwiększenia innowacyjności rynków, na których oferowane są lepsze towary i świadczone lepsze usługi po lepszych cenach.

Należy zrobić jeszcze więcej. Jednolity rynek musi nadal koncentrować się na obszarach, które mają związek z codziennym życiem konsumenta, takich jak energia, telekomunikacja, detaliczne usługi finansowe oraz handel hurtowy i detaliczny. Problemy braku skutecznej konkurencji i fragmentacji rynku, będącej częściowo wynikiem różnych krajowych przepisów dotyczących umów konsumenckich, należy rozwiązać tak, aby zapewnić, że konsumenci faktycznie uzyskają korzyści z otwarcia rynku i łatwiej zrozumieją, w jaki sposób jednolity rynek może działać na ich rzecz. Poprzez informowanie konsumentów i wzmacnianie ich pozycji, na przykład w dziedzinie detalicznych usług finansowych, działanie na poziomie UE może pobudzać produktywność i efektywność. Pomimo że istnieją ramy regulacyjne dotyczące handlu elektronicznego, można dołożyć większych starań, aby obywatele korzystali z możliwości oferowanych przez Internet.

Jednolity rynek musi utrzymywać wysokie standardy, zwłaszcza w takich obszarach, jak bezpieczeństwo produktów i żywności. Podejmowane są działania zmierzające do poprawy zarządzania rynkiem towarów – na przykład poprzez wzmocniony nadzór rynkowy oraz lepszą koordynację między organami akredytującymi, certyfikującymi i nadzorującymi. Powinno to także prowadzić do lepszego rozumienia oznakowania CE na produktach, tak aby lepiej chronić konsumentów przed produktami niebezpiecznymi. Nie tylko towary, lecz także usługi powinny być bezpieczne i dobrej jakości. Istnieje potrzeba dalszej refleksji na temat optymalnego sposobu zapewnienia bezpieczeństwa i jakości oraz przekazywania informacji w tym zakresie w sektorze usług.

Jednolity rynek musi również nadal przyczyniać się do polepszenia ramowych warunków prowadzenia działalności gospodarczej. W odróżnieniu od dużych podmiotów, którym udaje się wykorzystać możliwości jednolitego rynku, małe i średnie przedsiębiorstwa często

postrzegają jednolity rynek jako podzielony i trudny do penetracji. Na przykład europejska różnorodność językowa oraz zróżnicowane preferencje kulturowe i konsumenckie, stanowiące nieoceniony atut i źródło innowacji, komplikują jeszcze bardziej jednolity rynek dla MŚP. Odmienne podejścia w zakresie opodatkowania oraz trudności w uzyskaniu jednomyślnego wsparcia dla wspólnego podejścia do kwestii przepisów podatkowych mogą także stanowić hamulec dla penetracji jednolitego rynku przez MŚP. Mimo że w ostatnich latach można utworzyć przedsiębiorstwo łatwiej i szybciej we wszystkich częściach Europy, należy uczynić jeszcze więcej, aby poprawić dostęp MŚP do rynku, ułatwić ich rozwój i uwolnić ich potencjał gospodarczy. Komisja zasięgnie opinii wszystkich zainteresowanych podmiotów, aby opracować dalsze inicjatywy, dzięki którym będzie można lepiej dostosować jednolity rynek do potrzeb dzisiejszych MŚP.

Pole 1. Rynek dla konsumentów i MŚP

Prawa konsumentów i dochodzenie roszczeń*: w wyniku globalnego podejścia do praw konsumentów w całej UE powstaną proste i łatwo egzekwowalne ramy regulacyjne; ustalenie takiego podejścia pomoże również usunąć trudności w dokonywaniu zakupów za granicą, z jakimi obecnie borykają się konsumenci i przedsiębiorstwa. Wzmocnienie pozycji konsumentów – w tym konsumentów bardziej narażonych na ryzyko, o szczególnych potrzebach lub niepełnosprawnych – określanie praw i standardów dostępności oraz ochrona tych osób przed zagrożeniami i niebezpieczeństwami, z którymi nie mogą sobie sami poradzić, stanowi główny cel strategii w dziedzinie polityki konsumenckiej. Bazując na własnym przeglądzie dorobku prawnego UE dotyczącego konsumentów, w 2008 r. Komisja przedstawi dalsze inicjatywy na rzecz praw umownych konsumenta oraz dochodzenia roszczeń zbiorowych, mające na celu także ułatwienie wnoszenia roszczeń o odszkodowania z tytułu naruszenia praw konsumenta i prawa konkurencji.*

Dostęp do wysokiej jakości detalicznych usług finansowych*: wybierając takie produkty, jak bieżący rachunek bankowy, sposób płatności, produkt inwestycyjny lub ubezpieczeniowy, prywatny kredyt hipoteczny, program oszczędzania, program emerytalny lub pożyczkowy czy ubezpieczenie pojazdu mechanicznego, w każdym przypadku trzeba podjąć ważną osobistą decyzję, znacznie wpływającą na budżet gospodarstwa domowego. Są dowody na to, że sektor ten może być źródłem większych korzyści pod względem ceny, wyboru i zaufania do oferowanych produktów i usług. Dokument roboczy służb Komisji opublikowany wraz z niniejszym sprawozdaniem zawiera opis inicjatyw rozważanych przez Komisję w celu stymulowania konkurencji i zwiększenia zdolności konsumentów do samodzielnego podejmowania decyzji. Do inicjatyw tych należą środki sprzyjające rozwijaniu umiejętności finansowych, środki umożliwiające konsumentom swobodne poruszanie się między usługodawcami oraz łatwe dokonywanie zmian rachunków bankowych, jak również środki służące eliminacji antykonkurencyjnej sprzedaży wiązanej i stymulowaniu rynku kredytów hipotecznych.*

Bezpieczeństwo żywności*: UE angażuje się w zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa żywności na całym swoim terytorium. Komisja przedstawi inicjatywę na rzecz etykietowania żywności i substancji odżywczych oraz dokona przeglądu prawodawstwa dotyczącego nowej żywności.*

Środki farmaceutyczne*: dalsze wzmocnienie i stała racjonalizacja mechanizmów nadzoru rynkowego nad produktami leczniczymi przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pacjentów w Europie. Lepszy dostęp do informacji na temat produktów i usług farmaceutycznych umożliwi pacjentom dokonywanie bardziej świadomych wyborów związanych z ich zdrowiem. Komisja przygotowuje pakiet środków odnoszących się do tych celów, co pomoże również Europie utrzymać swoją pozycję ważnego ośrodka innowacji związanych ze zdrowiem i rozwoju w tej dziedzinie.*

Karta małych przedsiębiorstw dla Europy*: w 2008 r. Komisja zbada szereg inicjatyw wspierających MŚP, składających się na kartę małych przedsiębiorstw dla Europy. Mogłoby to stanowić źródło wytycznych i przepisów przygotowanych pod kątem MŚP zgodnie z zasadą „najpierw myśl na małą skalę”. W ramach tego można by również zgromadzić elementy dotyczące MŚP, rozproszone w*

różnych strategiach politycznych i aktach prawnych, aby ograniczyć dalsze zbędne obciążenie administracyjne, zwiększyć udział MŚP w programach UE, poprawić jeszcze bardziej dostęp MŚP do zamówień publicznych i zmniejszyć przeszkody w handlu transgranicznym, pobudzając tym samym dalsze innowacje i wzrost gospodarczy. Komisja zbada również sposób, w jaki polityka i praktyka w zakresie opodatkowania wpływają na wzrost MŚP oraz zaproponuje przyjęcie europejskiego statutu spółki prywatnej w celu ułatwienia działalności transgranicznej MŚP.

***Doskonalenie otoczenia podatkowego**: podejmowane będą nadal działania zmierzające do ograniczenia kosztów związanych z przestrzeganiem przepisów, wynikających ze zróżnicowania podatków na rynku wewnętrznym, w szczególności z myślą o MŚP, jak również działania mające na celu umożliwienie przedsiębiorstwom wyboru podstawy opodatkowania obowiązującej w całej Unii. Inicjatywy polityczne na rzecz ograniczenia podwójnego opodatkowania powinny również ułatwić działalność transgraniczną, zarówno przedsiębiorstwom, jak i poszczególnym obywatelom.*

2.2. Zapewnienie Europie korzyści z globalizacji

Globalizacja stanowi potężne źródło dynamiki i zmian. Jednolity rynek jest największym atutem Europy, umożliwiającym czerpanie korzyści z globalizacji. Dzięki niemu Europejczycy odnoszą korzyści z otwarcia światowego rynku w postaci obniżonych cen i zwiększonego wyboru. Jednolity rynek zachęca przedsiębiorstwa do zwiększania wydajności i innowacyjności oraz pomaga wzmacniać ich konkurencyjność, tak aby mogły wchodziły na rynki światowe. Podnosi atrakcyjność Europy dla inwestorów i przedsiębiorstw z całego świata, umożliwia Europie objęcie przewodnictwa w zakresie ustalania poziomów odniesienia i podejmowania działań na rzecz zbliżenia przepisów w skali światowej, co ułatwia wywóz europejski i zapewnia zgodność przywozu z koniecznymi standardami, chroniąc tym samym również obywateli europejskich.

Opracowując swój system regulacyjny, UE współdziałała z państwami członkowskimi, aby pogodzić ich różne podejścia i znaleźć prawidłową konfigurację w celu stworzenia odpowiednich warunków do rozkwitu handlu, przy jednoczesnym przestrzeganiu prawa pracy oraz standardów w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska. W wyniku tego UE zbudowała nowoczesne i innowacyjne ramy regulacyjne i struktury kontrolne, przy czym postrzegana jest jako podmiot wyznaczający standardy w skali światowej w wielu obszarach, takich jak bezpieczeństwo produktu, bezpieczeństwo żywności, ochrona środowiska, zamówienia publiczne, regulacje finansowe i rachunkowość. Standard GSM jest obecnie stosowany przez blisko dwa i pół miliarda klientów telefonii komórkowej na całym świecie. W zakresie handlu uprawnieniami do emisji CO_2, bezpieczeństwa transportu lotniczego czy chemikaliów UE ustanowiła nowe zasady, które stopniowo są przyjmowane na całym świecie. Polityka UE dotycząca konkurencji ma również zasięg światowy; Komisja zwalcza kartele, połączenia przedsiębiorstw o charakterze antykonkurencyjnym i nadużywanie pozycji dominującej, które to zjawiska mają wpływ na obywateli i przedsiębiorstwa w Europie, niezależnie od narodowości przedsiębiorstw, których to dotyczy. Sytuacja międzynarodowa szybko się zmienia. Wiele wyzwań wymaga w coraz większym stopniu skoordynowanych działań globalnych – niezależnie od tego, czy chodzi o rozwiązanie problemu zmian klimatycznych, czy o walkę przeciwko piractwu i fałszerstwom. Wyłania się nowe podejście międzynarodowe, skupiające się na współpracy w zakresie regulacji, zbliżenia standardów i równoważności przepisów. Podejście to powinno być dalej rozwijane we wspólnym interesie UE i jej partnerów. Będzie to sprzyjać „równaniu w górę” zamiast sprowadzania działań do najmniejszego wspólnego mianownika.

Jak można tego dokonać? W dalszych działaniach należy wykorzystać trzy filary określone w programie „Globalny wymiar Europy”[4].

Pole 2. Globalny wymiar Europy: dalsze działania

Rozszerzanie przestrzeni konkurencyjnej dla przedsiębiorstw europejskich *poza fizyczne granice jednolitego rynku, otwieranie innych rynków poprzez wielostronną i dwustronną liberalizację handlu, jak również aktywne egzekwowanie praw dostępu do rynku. Komisja podtrzymuje swoje zaangażowanie w powodzenie agendy rozwoju z Doha. Wykorzystując platformę stworzoną przez Światową Organizację Handlu, Komisja rozpoczęła negocjacje w sprawie „gruntownych” umów o wolnym handlu mających na celu lepszy dostęp do rynku dla przedsiębiorstw z UE i większe zbliżenie przepisów. Rozpocznie się również realizacja szczególnych inicjatyw w celu wsparcia egzekwowania praw własności intelektualnej i pełnego przestrzegania międzynarodowych zasad dotyczących dotacji. Ponadto kontrola pomocy państwa, jako jeden z instrumentów polityki ochrony konkurencji, zapewnia istnienie zintegrowanego, konkurencyjnego rynku wewnętrznego. Uzupełnieniem tego musi być aktywne wykorzystanie instrumentów polityki handlowej w celu reagowania na udzielanie nieuczciwych dotacji zagranicznych i inne nieuczciwe praktyki handlowe, a także w celu zapewnienia równych warunków działania na poziomie międzynarodowym, w tym poprzez otwarcie rynków za granicą.*

Rozszerzanie przestrzeni regulacyjnej jednolitego rynku *poprzez zachęcanie do współpracy za granicą w zakresie europejskich norm i wartości, umożliwiając wykorzystanie w regulacjach europejskich najlepszych praktyk z innych krajów i zapewniając normom europejskim statusu punktów odniesienia dla standardów światowych. Komisja uczestniczy w cyklu wielostronnych i dwustronnych dialogów ze swoimi głównymi partnerami i bezpośrednimi sąsiadami, dotyczących większego zbliżenia przepisów. W układzie wielostronnym ważne jest posunięcie naprzód kwestii spójności przepisów w zakresie agendy WTO. Fora dwustronne, takie jak dialog UE-USA w zakresie regulacji dotyczących rynków finansowych lub niedawno powołana Transatlantycka Rada Gospodarcza, umożliwiają nawiązanie skutecznej współpracy. Wysiłki te powinny być bardziej skoncentrowane, stanowić uzupełnienie negocjacji handlowych i odnosić się bardziej do działań w zakresie szkolenia, pomocy i współpracy w dziedzinie badań. Komisja powinna wspierać również europejskie organy kontrolne i regulacyjne w procesie zacieśniania współpracy międzynarodowej. UE musi nadal odgrywać wiodącą rolę w organach zajmujących się ustalaniem przepisów międzynarodowych oraz wyznaczaniem standardów międzynarodowych, a w tym celu musi mówić jednym głosem. Komisja będzie na przykład dążyć do większego zbliżenia przepisów w dziedzinie konkurencji w gremiach międzynarodowych, takich jak OECD. Wreszcie UE musi również być w stanie uczyć się – badanie światowych standardów w procesie opracowywania własnych europejskich rozwiązań politycznych oraz czerpanie inspiracji z najlepszych praktyk zagranicznych organów regulacyjnych powinno służyć poprawie regulacji UE i ułatwiać ich akceptację za granicą.*

Zapewnienie, by korzyści płynące z otwartości docierały do europejskich obywateli*, w postaci lepszych standardów, niższych cen i możliwości większego wyboru. Można to osiągnąć poprzez dokładne monitorowanie rynków i odpowiednie działanie usprawniające ich funkcjonowanie lub poprzez tworzenie bardziej konkurencyjnego otoczenia na poziomie UE lub w państwach członkowskich. UE ponosi szczególną odpowiedzialność za działania podejmowane w związku z umowami handlowymi i musi zapewnić, by umowy te przyniosły zamierzone efekty. Przypadek tekstyliów stanowi dobrą ilustrację warunków, jakie należy spełnić, aby otwarcie rynku przyniosło efekty. W styczniu 2005 r., po etapie przejściowym trwającym około dziesięciu lat, zgodnie z przepisami WTO zlikwidowano obowiązujący przez 40 lat system kwot na tekstylia i odzież („Porozumienia Wielowłóknowe”). Ostatnie badanie wykazało, że skutki dla konsumentów – jakkolwiek na ogół pozytywne – znacznie się różniły w poszczególnych państwach UE w zależności od struktury konkurującego przemysłu krajowego i zakresu konkurencji w sektorze handlu detalicznego.*

[4] KOM(2006)567 z dnia 4 października 2006 r.

W Irlandii i Wielkiej Brytanii rzeczywisty spadek cen wyniósł około 50 procent, podczas gdy we Włoszech i w Hiszpanii ceny przeważnie pozostały na niezmienionym poziomie. Takie analizy będą prowadzone w innych sektorach, a jednocześnie promowane będą środki uzupełniające, tak aby konsumenci odczuwali korzystne skutki handlu międzynarodowego.

Dokument w sprawie zewnętrznego wymiaru jednolitego rynku, załączony do niniejszego sprawozdania, zawiera bardziej szczegółowe dane na temat sposobu dostosowania narzędzi jednolitego rynku, tak aby odpowiadały zmieniającej się sytuacji globalnej.

2.3. Nowe granice: wiedza i innowacje

Jednolity rynek, który pierwotnie był przewidziany dla gospodarki zależnej od produktów podstawowych i od wytwarzanych towarów, musi się dostosować, tak aby sprzyjać otwartości i integracji w gospodarce opartej na wiedzy i ukierunkowanej na usługi.

Dzisiaj usługi są dominującą siłą gospodarczą w Europie. Sektor usług to 70% PKB, 68% zatrudnienia i 96% nowych miejsc pracy powstałych w UE. Jednakże stanowi on zaledwie 20% obrotów w wymianie handlowej wewnątrz Unii. Wynika to z faktu, iż usługi ze swej istoty mają charakter lokalny, a klient chce być blisko usługodawcy. Wskazuje to jednak również na potrzebę lepszego wykorzystania potencjału, zmniejszania przeszkód i zwiększania konkurencji w sektorze usług. To, że jedynie 6% Europejczyków korzysta z transgranicznych transakcji zawieranych drogą elektroniczną, dowodzi istnienia niewykorzystanego potencjału.

Podejmuje się szereg działań. Impulsem do nasilenia aktywności w zakresie świadczenia usług w całej UE powinno być wprowadzenie w życie dyrektywy o usługach, którą do końca 2009 r. należy przetransponować do prawa krajowego. Podobnie inicjatywy na rzecz branż sieciowych – energii, telekomunikacji, usług pocztowych, transportu – dają efekty w terenie z chwilą ich pełnego wdrożenia. Na przykład dzięki ujednoliconym europejskim ramom w dziedzinie telekomunikacji obywatele i przedsiębiorstwa czerpią korzyści z niższych cen, większych możliwości wyboru i innowacyjnych usług. Reorientacja pomocy państwa w kierunku celów horyzontalnych, takich jak innowacje i wiedza, powinna także pomóc w wykorzystaniu potencjału jednolitego rynku.

Można jednak zrobić więcej. Na przykład obywatele, przedsiębiorstwa i władze publiczne powinni mieć możność wykorzystywania nowych szans w całej Europie, stosując technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT). ICT są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania „e-rynku wewnętrznego", na którym rozwijają się interoperacyjne usługi, takie jak e-fakturowanie, e-zamówienia i e-cła. Przy szybkim rozwoju tych technologii istnieje ryzyko, że państwa członkowskie zdecydują się na różne czy niekompatybilne rozwiązania i że pojawią się nowe „e-przeszkody" dla użytkowników. Państwa członkowskie i Komisja, współpracując ze sobą, muszą podwoić starania, aby uniknąć fragmentacji rynku i aby promować wspólnie uzgodnione rozwiązania w zakresie ICT.

Konieczne są dalsze działania na rzecz promowania swobodnego przepływu wiedzy i innowacji jako „piątej swobody" na jednolitym rynku. Jednolity rynek może być platformą stymulującą innowacje w Europie. Sprzyja upowszechnieniu nowych technologii w całej UE, nadaje się do tworzenia sieci – wirtualnych i realnych – oraz pobudza rozwój sektora zaawansowanej logistyki, pozwalającej na zintegrowane zarządzanie przepływem towarów, energii, informacji, usług i ludzi. Ułatwia wymianę wiedzy dzięki mobilności pracowników,

badaczy i studentów. Poniżej przedstawiono kilka inicjatyw stymulujących rozwój jednolitego rynku wiedzy i innowacji.

Pole 3. Przesuwanie granic: innowacyjni ludzie, produkty i usługi

Mobilność badaczy*: siódmy program ramowy na rzecz badań naukowych zapewnia bezpośrednie wsparcie dla badań sieciowych i integracji badań w całej UE. W ramach realizacji Europejskiego Obszaru Badań trwają prace nad wprowadzeniem odpowiednika „paszportu badacza", który usunie przeszkody utrudniające mobilność badaczy i ułatwi wymianę badaczy.*

Unowocześnione ramy dla e-komunikacji*: nowe wnioski Komisji w sprawie reform przepisów dotyczących telekomunikacji w UE mają na celu wprowadzenie jednolitego rynku w dziedzinie usług telekomunikacyjnych, co ma zasadnicze znaczenie dla szerzej rozumianej gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego. Wnioski te zwiększą spójność i przewidywalność oraz ułatwią wejście na rynek nowych usług transgranicznych. Wyzwolą także potencjał gospodarczy Europy jako lidera w dziedzinie technologii bezprzewodowych poprzez bardziej skuteczną, elastyczną i rynkową politykę widma radiowego. Po tych wnioskach w 2008 r. zostanie zaproponowana inicjatywa na rzecz aktualizacji usług powszechnych w ramach wspierania procesu przejścia do społeczeństwa informacyjnego dla wszystkich.*

Prawa własności intelektualnej*: przygotowano grunt pod decyzje, jakie mają zostać podjęte w sprawie wspólnych ram UE odnoszących się do ochrony patentowej, stwarzających prosty, opłacalny system patentowy wysokiej jakości dla Europy. W 2008 r. Komisja przedstawi strategię dotyczącą praw własności przemysłowej, w tym działania zmierzające do podniesienia poziomu wiedzy MŚP na ten temat oraz poprawy egzekwowania tych praw przez MŚP, a także zarządzania nimi przez instytucje badawcze, finansowane ze środków publicznych. Ponadto zaproponowany zostanie plan działania w sprawie ceł, służący zwalczaniu podrabiania i piractwa.*

Normalizacja*: w 2008 r. Komisja przedstawi strategię w dziedzinie normalizacji, aby wyniki B+R mogły trafiać na rynki, zwłaszcza za pośrednictwem MŚP, oraz aby ułatwić przyjęcie nowych technologii energooszczędnych i sprzyjających środowisku. Szczególny nacisk zostanie położony na współdziałanie z MŚP i ze środowiskiem badawczym.*

E-fakturowanie*: Komisja przedstawi wniosek w sprawie europejskich ram e-fakturowania, które ułatwią przekazywanie faktur w formacie elektronicznym w całej UE.*

E-uwierzytelnianie i podpis elektroniczny*: w oparciu o trwające prace w dziedzinie e- administracji, w 2008 r. Komisja przedstawi specjalny plan działania w celu dalszego promowania wdrożenia wzajemnie uznawanych i interoperacyjnych podpisów elektronicznych i e-uwierzytelniania (tożsamość elektroniczna) między państwami członkowskimi, ułatwiając w ten sposób świadczenie transgranicznych usług publicznych.*

E-cła*: w roku 40. rocznicy unii celnej, jakim jest rok 2008, Komisja i państwa członkowskie rozpoczną wdrażanie decyzji w sprawie e-ceł, której celem jest zapewnienie interoperacyjności w całej UE systemów informatycznych wykorzystywanych przez organy celne i przedsiębiorstwa.*

2.4. Wymiar społeczny, środowiskowy i wymiar spójności

Otwarcie rynku i integracja gospodarcza mają następstwa społeczne i środowiskowe, które muszą być brane pod uwagę – zarówno w Europie, jak i poza jej granicami. Wymaga to lepszej oceny skutków decyzji oraz lepszych zbiorowych umiejętności w zakresie przewidywania i pobudzania zmian wynikających z większej otwartości i rozwoju technologicznego, a także zarządzania tymi zmianami. Oznacza to również, że należy zapewnić, by ceny rynkowe odzwierciedlały rzeczywiste koszty obciążające społeczeństwo i

środowisko oraz by obywatele byli bardziej świadomi społecznych i środowiskowych konsekwencji swoich wyborów konsumenckich. Te zadania priorytetowe mają podstawowe znaczenie dla długofalowej dobrej kondycji jednolitego rynku i leżą u podstaw strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju; dzięki ich realizacji korzyści z bardziej otwartego świata będą się rozkładać bardziej równomiernie i przechodzić na przyszłe pokolenia.

Rozwój jednolitego rynku idzie w parze z europejskim programem społecznym. Zbiór wspólnych praw i wartości, jednoznacznie wyrażonych w art. 2 Traktatu Reformującego oraz we wspólnotowym dorobku prawnym w dziedzinie polityki społecznej, stanowi odzwierciedlenie zobowiązania do podjęcia działań europejskich w kilku obszarach społecznych.

Europejska polityka gospodarcza i społeczna oraz polityka spójności terytorialnej, wspierane przez fundusze strukturalne UE, połączyły i wzmocniły pozycję obywateli i przedsiębiorstw, pomagając uwolnić pełen potencjał jednolitego rynku. Polityka prowadzona w tych obszarach przyczyniła się do rozszerzenia korzyści jednolitego rynku na wszystkie regiony Unii, gwarantując, że korzyści wynikające z otwarcia stają się powszechnym udziałem i amortyzują ewentualne niepożądane skutki procesu przystosowania.

Społeczeństwa europejskie szybko się zmieniają. Postęp technologiczny i globalizacja wpływają na sposób życia i pracy Europejczyków, pojawiają się nowe możliwości związane z pracą, rozwojem zawodowym i usługami, powstaje zapotrzebowanie na nowe umiejętności i rośnie tempo zmian. Jednolity rynek wywołuje nowe tendencje w zakresie mobilności wewnętrznej w UE. Część pracowników ma trudności w przystosowaniu się i postrzega te szersze procesy jako zagrożenie, szczególnie wówczas, gdy mają one wpływ na ich lokalne społeczności. Obawy te są zasadne i należy się nimi zająć. Konieczne jest zagwarantowanie praw pracowniczych i utrzymanie równych warunków, zwłaszcza w wyniku prawidłowego stosowania unijnego prawa pracy.

Lepsze uwzględnienie wymiaru środowiskowego jest nie tylko ważne samo w sobie, lecz może generować wiele nowych możliwości. Obecnie eko-przemysł zatrudnia więcej pracowników niż takie sektory, jak motoryzacyjny czy farmaceutyczny. Wola działania i globalnego propagowania swoich standardów, jaką wykazuje UE, da jej przewagę i możliwość pokierowania nowymi technologiami oraz tworzenia nowych miejsc pracy. Doświadczenie Europy w zwalczaniu zmian klimatycznych, na przykład poprzez promowanie niskoemisyjnych produktów i usług, stanowi inspirację dla całego świata w zakresie ustalania światowych poziomów odniesienia i generowania nowych rynków wywozowych.

Pole 4. Postęp w rozwoju społecznej Europy

Torowanie drogi dla odnowionej agendy społecznej: *trwają konsultacje, stanowiące część opracowanego przez Komisję „Planu osiągnięcia wyników dla Europy z myślą o obywatelach", na temat realiów społecznych Europy. Wraz z niniejszym sprawozdaniem Komisja publikuje wizję dotyczącą tego, w jaki sposób Europejczycy mogą skorzystać z możliwości powstających dzięki otwartej, nowoczesnej i zmieniającej się Europie. Reakcje na tę wizję zostaną uwzględnione w trakcie przygotowywania odnowionej agendy społecznej określającej inicjatywy na poziomie UE, którą Komisja przedstawi w połowie 2008 r.*

Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym**:** *protokół uzgodniony wraz z Traktatem Lizbońskim określa zasady UE mające zastosowanie do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym i ustanawia nowe, przejrzyste i rzetelne ramy na poziomie Traktatu. Protokół ten uwzględnia wnioski z dekady debat nad rolą UE i podkreśla zbieżność opinii, zwłaszcza od czasu*

publikacji przez Komisję w 2004 r. białej księgi. Dokument poświęcony usługom świadczonym w ogólnym interesie gospodarczym, w tym usługom socjalnym świadczonym w ogólnym interesie gospodarczym, przedstawiono wraz z niniejszym sprawozdaniem w celu uwzględnienia tej nowej sytuacji. Wkrótce pojawi się inicjatywa na rzecz usług w zakresie opieki zdrowotnej.

***Ułatwianie mobilności**: mobilność pracowników to prawo zapisane w Traktacie UE, niezbędne dla funkcjonowania jednolitego rynku. Swobodny przepływ pracowników będzie jeszcze łatwiejszy, gdy przestaną obowiązywać ustalenia przejściowe przewidziane dla nowych państw członkowskich. W nawiązaniu do Europejskiego Roku Mobilności Pracowników (2006), do końca 2007 r. Komisja przedstawi plan działania na rzecz mobilności pracy, w tym ocenę wspólnotowych przepisów dotyczących koordynacji zabezpieczenia społecznego.*

***Prawo pracy UE**: przepisy obowiązujące na poziomie UE uwzględniają podstawowe prawa pracownicze, na przykład w zakresie informacji i konsultacji, oraz przewidują minimalne wymagania, które gwarantują równe warunki dla pracowników i firm. Do 2008 r. Komisja przedstawi wniosek w sprawie zmian do dyrektywy w sprawie ustanowienia Europejskiej Rady Zakładowej.*

***Integracja transgraniczna**: z myślą o udzieleniu pomocy obywatelom europejskim mieszkającym i pracującym w rejonach przygranicznych opracowano nowy instrument prawny, zwany „europejską grupą współpracy terytorialnej", aby umożliwić stosowanie ponad podziałami granicznymi nowych podejść opartych na współpracy, w obszarach takich, jak opieka zdrowotna, zapobieganie ryzyku, ochrona środowiska, kultura, turystyka i lokalna infrastruktura transgraniczna.*

3. OSIĄGANIE EFEKTÓW

W celu osiągania efektów jednolity rynek musi się przystosować i wykorzystywać nowe podejście. Jest to tym ważniejsze teraz, gdy Unia stała się większa i bardziej zróżnicowana. Umożliwienie działania jednolitego rynku jest wspólnym obowiązkiem wszystkich poziomów władzy i nadzoru. Jednolity rynek opiera się na zaufaniu – zaufaniu, które można rozwijać i wzmacniać zarówno poprzez ścisłą współpracę administracyjną, jak i lepszą informację. Konieczne jest odnowione partnerstwo w celu zapewnienia, by jednolity rynek osiągał efekty na miarę swojego potencjału.

3.1. Jednolity rynek bardziej oparty na danych i nastawiony na efekty

UE powinna się skupić na obszarach, w których ma to największe znaczenie, podejmując działania tam, gdzie rynki nie przynoszą efektów i tam, gdzie będzie to miało najbardziej znaczące skutki. Działanie wymaga wysiłków wszystkich zainteresowanych osób, ukierunkowanych na śledzenie rozwoju sytuacji rynkowej, rozpoznawanie problemów, ocenę zakresu działań i gromadzenie opinii z terenu. Dobrym przykładem są tutaj starania na rzecz poprawy funkcjonowania rynków gazu i energii elektrycznej.

Komisja i władze krajowe mają szerokie doświadczenie w zakresie monitorowania rynków i sektorów. Działania takie należy dalej rozwijać. Badania konkurencji sektorowej, określenie rynków wiodących i rozwijanie wspólnych inicjatyw technologicznych stanowią znaczną część rozwiązania. Natomiast w wielu obszarach należy zgromadzić więcej danych, wykorzystując skutecznie informacje zwrotne na temat działania jednolitego rynku w terenie. Należy również w większym stopniu brać pod uwagę konsumenta, MŚP oraz wymiar globalny, jak też skutki społeczne i środowiskowe.

Pole 5. Podejmowanie działania tam, gdzie ma to znaczenie

***Monitorowanie rynków i sektorów**: w ramach niniejszego przeglądu służby Komisji opracowały metodologię mającą na celu bardziej systematyczne monitorowanie funkcjonowania kluczowych rynków towarów i usług. Pierwszy etap polega na badaniu sektorów zapewniających potencjalnie największe korzyści pod względem wzrostu, tworzenia miejsc pracy oraz dobra konsumentów. Na drugim etapie wybrane sektory zostaną zbadane w sposób bardziej szczegółowy w celu ustalenia przyczyny słabego funkcjonowania rynków (brak otwarcia/integracji, brak wyboru i przejrzystości dla konsumentów, niski poziom konkurencji, słabe otoczenie regulacyjne i brak innowacji). Dzięki temu możliwe będzie uzyskanie decydujących spostrzeżeń w celu podjęcia konkretnych wyzwań występujących w danym sektorze (w danych sektorach). Wraz z niniejszym sprawozdaniem przedstawiono dokument roboczy służb Komisji, opisujący pierwsze wyniki. Komisja zamierza ściśle współpracować z władzami krajowymi w celu dopracowania tego nowego podejścia.*

***Tabela wyników dotycząca konsumentów**: jako wkład w powyższą metodologię opracowana zostanie tabela wyników dotycząca konsumentów w celu analizy wyników z perspektywy konsumenta i wykazania, które rynki zawodzą pod względem rezultatów ekonomicznych lub społecznych. Zostanie ona opracowana przy zastosowaniu kluczowych wskaźników, takich jak reklamacje, ceny, zadowolenie konsumentów, zmieniające się możliwości oraz bezpieczeństwo, jak również w miarę możliwości wskaźniki dodatkowe i specyficzne dla danego sektora. Powstaną nowe źródła danych, np. w celu porównania cen konsumpcyjnych. Począwszy od 2009 r., omawiana tabela wyników będzie stanowić integralną część tabeli wyników jednolitego rynku.*

3.2. Rynek bardziej ukierunkowany i skuteczniej egzekwowany

W dalszym rozwoju jednolitego rynku Komisja jest zdecydowana stosować „inteligentniejszy" zestaw narzędzi – instrumentów, które są proste i w pełni uwzględniają zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz różne tradycje krajowe.

Obywatele i przedsiębiorstwa potrzebują pewności prawnej, by śmiało angażować się w działalność transgraniczną. Dlatego w wielu obszarach regulacja nadal jest ważna, lecz może nie zawsze konieczna bądź odpowiednia, na przykład tam, gdzie przeszkody w funkcjonowaniu jednolitego rynku nie mają przede wszystkim charakteru prawnego, lecz dotyczą głównie zachowań czy instytucji. W zróżnicowanej UE istnieje jeszcze więcej zachęt do tworzenia prostego prawodawstwa. Dlatego w praktyce często osiąga się najlepsze rezultaty dzięki stosowaniu zestawu narzędzi (np. jednolity rynek i konkurencja), które uzupełniają obowiązujące instrumenty o podejścia takie, jak wytyczne, samoregulacja, szkolenia czy rzecznictwo. Konieczne są stałe działania na rzecz włączania zainteresowanych osób w sprawy polityki jednolitego rynku i zasięgania ich opinii. Ważne wnioski będą nadal poddawane rygorystycznym ocenom skutków, a Komisja jest zdecydowana wstrzymywać interwencję UE w przypadkach, gdy taka interwencja nie zapewnia już osiągnięcia zamierzonych celów lub gdy zastąpiły ją inne mechanizmy, czy to na skutek rozwoju sytuacji rynkowej, czy w wyniku działań na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym lub globalnym.

Wprowadzenie w życie i egzekwowanie przepisów dotyczących jednolitego rynku w całej UE ma znaczenie podstawowe. Urzeczywistnienie korzyści z jednolitego rynku nie nastąpi, o ile prawodawstwo UE nie będzie stosowane w sposób prawidłowy, prawa z niego wynikające – przestrzegane w sposób zadowalający i o ile nie będą zapewnione sposoby dochodzenia roszczeń. Nadal czynione będą starania na rzecz poprawy stosowania prawa wspólnotowego w celu zapewnienia, by obywatele, konsumenci i przedsiębiorstwa rozumieli ramy regulacyjne jednolitego rynku i potrafili je skutecznie wykorzystać.

Pole 6. Optymalne wykorzystanie narzędzi jednolitego rynku

***Lepszy zestaw instrumentów**: wraz z niniejszym sprawozdaniem przedstawiono dokument roboczy służb Komisji, zawierający przegląd dostępnych narzędzi, przy pomocy których można kształtować rozwiązania polityczne dotyczące jednolitego rynku, zarządzać nimi oraz zapewniać, by przynosiły one efekty; w dokumencie omówiono również sposób, w jaki można osiągnąć najlepsze wyniki na wszystkich szczeblach władzy.*

***Usprawnienie wdrażania**: jak wynika z niedawnego komunikatu w sprawie stosowania prawa UE[5], Komisja podejmie działania mające na celu przeciwdziałanie problemom w stosowaniu prawa UE i szybkie rozwiązywanie pojawiających się problemów w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. Ewentualne naruszenia prawa UE będą rozpatrywane, a Komisja będzie traktować priorytetowo naruszenia o największych konsekwencjach. Od państw członkowskich wymaga się dostarczania informacji na temat zgodności, ukazujących, w jaki sposób prawo wspólnotowe jest transponowane do prawa krajowego. Komisja będzie publikować informacje o charakterze ogólniejszym na temat aktualnego stanu wprowadzania w życie prawa oraz procedur prawnych zapewniających korygowanie naruszeń prawa wspólnotowego.*

***„Praktyczne" rozwiązywanie problemów**: SOLVIT jest siecią ekspertów ds. jednolitego rynku, utworzoną w celu udzielania pomocy obywatelom i przedsiębiorstwom napotykającym problemy związane z nieprawidłowym stosowaniem przepisów UE przez władze krajowe. Od momentu powstania SOLVIT w lipcu 2002 r. sieć krajowych centrów SOLVIT oraz zespół Komisji ds. SOLVIT rozwiązały ponad 1 300 problemów, doprowadzając w niektórych przypadkach do znacznych zmian w ustawodawstwie krajowym. Około 80% stwierdzonych problemów rozwiązano bez konieczności odwoływania się do wymiaru sprawiedliwości, przy czym większość z nich w ciągu dziesięciu tygodni. Z uwagi na to, że coraz więcej osób dowiaduje się o usługach oferowanych przez SOLVIT, pojawia się coraz więcej wniosków o rozpatrzenie spraw.*

3.3. Rynek bardziej zdecentralizowany i oparty na powiązaniach sieciowych

Jednolity rynek wymaga działania władz i zainteresowanych osób na wszystkich poziomach władzy w UE. Muszą one połączyć siły w celu zapewnienia, by zasady dotyczące jednolitego rynku były znane, rozumiane, stosowane i egzekwowane. Popieranie poczucia odpowiedzialności i wzmacnianie wzajemnego zaufania mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia skutecznego funkcjonowania jednolitego rynku; wymaga to nowych stosunków pracy i nowego podejścia.

Z doświadczenia niektórych państw członkowskich wynika, że wiele można osiągnąć dzięki ustanowieniu „ośrodków jednolitego rynku" koordynujących krajowe wysiłki mające zapewnić działanie jednolitego rynku. Na poziomie UE przykład Europejskiej Sieci Konkurencji pokazuje, w jaki sposób sieć utworzona przez organy ochrony konkurencji w państwach członkowskich i przez Komisję może zapewnić skuteczne i konsekwentne stosowanie przepisów UE. Podobnie jak się to dzieje na przykład w dziedzinie ceł oraz za pośrednictwem sieci egzekwowania praw konsumentów, UE może również odgrywać pewną rolę we wspieraniu wymiany informacji i pracowników między organami administracji krajowej. W wielu obszarach istnieją możliwości dalszego rozwijania współpracy, budowania sieci i wymiany praktyk między organami administracyjnymi, sądowymi i regulacyjnymi państw członkowskich, jak również między organami regulacyjnymi UE.

Pole 7. Praca w ramach partnerstwa

[5] KOM(2007) 502 z dnia 5 września 2007 r.

W ostatnich latach podejmowano liczne inicjatywy na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym oraz na poziomie UE w celu usprawnienia transpozycji, wdrażania i egzekwowania przepisów UE, upowszechnienia informacji i zacieśnienia współpracy transgranicznej między organami administracyjnymi. UE może korzystać z tych doświadczeń, aby ustalić, co działa dobrze, a co nie działa i w jakich obszarach należy włożyć więcej wysiłku w zapewnienie rzeczywistego funkcjonowania jednolitego rynku. Komisja będzie pracowała wspólnie z państwami członkowskimi w Komitecie Doradczym ds. Rynku Wewnętrznego w celu określenia najlepszych praktyk, uzgodnienia wytycznych i zapewnienia wzajemnego wsparcia. Należy również zachęcić krajowych koordynatorów odpowiedzialnych za realizację strategii lizbońskiej do odegrania kluczowej roli we wzmacnianiu koordynacji strategicznej i wymiany doświadczeń.

3.4. Rynek bardziej dostępny i lepiej prezentowany

Można zrobić znacznie więcej dla poprawy przekazu informacji i nagłośnienia możliwości oferowanych przez jednolity rynek. Obywatele, firmy i władze lokalne oraz regionalne muszą mieć dostęp do informacji i rozumieć przepisy, by móc wykorzystać szanse oferowane przez jednolity rynek. Przejrzystość przepisów i łatwy dostęp do informacji to zagadnienia szczególnie ważne również dla partnerów spoza UE.

Państwa członkowskie zachęca się do nasilenia działalności informacyjnej na temat jednolitego rynku i do lepszego reklamowania źródeł informacji. Komisja będzie wspierać te działania. W ramach niniejszego przeglądu nasilono działalność informacyjną, zainicjowano projekt pilotażowy „ambasadorów jednolitego rynku"; trwają również prace nad jednym unijnym internetowym punktem dostępu do różnych usług pomocy w dziedzinie jednolitego rynku. Będzie to uzupełnieniem szerszych prac realizowanych przez Komisję i państwa członkowskie w celu dostarczania informacji obywatelom i przedsiębiorstwom oraz rozwiązywania ich problemów.

Pole 8. Ułatwianie dostępu do informacji

***Potrzebna pomoc? Usługi pomocy UE**: zmieniasz miejsce pobytu w Europie i zastanawiasz się, jakie są Twoje prawa? Szukasz pracy? Masz problem z rejestracją samochodu? Trudności w rozpoczęciu działalności gospodarczej? Europa ma gotowe rozwiązania i może przyjść ci z pomocą. Dla obywateli i przedsiębiorstw pragnących uzyskać informacje na temat jednolitego rynku zostanie utworzony jeden punkt kontaktowy łączący istniejące internetowe usługi UE – tzw. „punkt kompleksowej obsługi" („one-stop shop"), zapewniający dostęp do aktualnych informacji, pomocy i systemów rozwiązywania problemów, zarządzany przez UE (w tym Europe Direct, Twoja Europa, SOLVIT, Biuro Porad dla Obywatela, EURES oraz nowa zintegrowana sieć wspierania przedsiębiorstw).*

***Chcesz zobaczyć, jak działa jednolity rynek? Tabela wyników jednolitego rynku**: Komisja będzie monitorować wyniki jednolitego rynku i systematycznie przedstawiać informacje dotyczące obszarów priorytetowych na wiosennych szczytach Rady Europejskiej. Tabela obejmować będzie zgromadzone już informacje na temat transpozycji dyrektyw UE, przypadków naruszeń prawa oraz na temat wykorzystania mechanizmów rozwiązywania problemów, np. SOLVIT. Znajdą się tam również wskaźniki ekonomiczne, np. odnośnie do monitorowania rynku i dalszej analizy porównawczej wyników w całej UE. Pierwsza edycja tej poszerzonej tabeli wyników jednolitego rynku zostanie opublikowana w 2008 r.*

4. WNIOSKI

Jednolity rynek, najbardziej konkretne osiągnięcie Europy, może pomóc Europie w sprostaniu wyzwaniom XXI wieku. Otwarty, zintegrowany i konkurencyjny jednolity rynek stymulować

będzie wzrost gospodarczy i stosunki handlowe oparte na zdrowych zasadach, otwierając możliwości i tworząc miejsca pracy. Jednolity rynek wesprze postępy w zakresie europejskich interesów i wartości w dobie globalizacji. Będzie szedł w parze z powszechnym dostępem do kluczowych usług, wysokimi standardami społecznymi i środowiskowymi oraz wysokimi nakładami na badania naukowe i edukację. Jako wspólne dążenie wszystkich zainteresowanych osób i wszystkich poziomów władzy, jednolity rynek pokaże, w jaki sposób Europa potrafi osiągać efekty dla dobra swoich obywateli.

W celu urzeczywistnienia idei przedstawionych w niniejszym przeglądzie Komisja wzywa Parlament Europejski, Radę, Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów do:

- udzielenia szerokiego wsparcia idei reorientacji jednolitego rynku w sposób opisany w niniejszym komunikacie; w szczególności na wiosennym szczycie Rady w 2008 r. należy zapewnić, by priorytety dotyczące jednolitego rynku zyskały większy wydźwięk w ramach strategii lizbońskiej, w tym w jej wymiarze zewnętrznym, i by wyniki niniejszego sprawozdania zostały uwzględnione w nadchodzącym przeglądzie Unii Gospodarczej i Walutowej z okazji jej dziesiątej rocznicy w maju 2008 r.;

- podkreślenia znaczenia korzyści społecznych pod względem możliwości, dostępu i solidarności, jakie mogą wypływać z jednolitego rynku, poprzez zatwierdzenie podejścia opisanego w dokumencie przedstawiającym wizję, który towarzyszy niniejszemu komunikatowi;

- wsparcia przedstawionego w komunikacie towarzyszącym niniejszemu sprawozdaniu podejścia do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, w tym usług socjalnych świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.